

177 16. Okt. 1895: 1. Beh. af Finanslovf. f. 1896—97. 178

direkte kommer denne Klasse til gode. Det er en saare stor Klasse, og der høres beretigede Krav fra dens Side paa, at Staten skulde træde hjælpende til, men den har ingen Ting faaet. (Modsigelse). Ja, der er gjort noget; der blev for 1½ Aar siden nedsat en Kommission, som skulde virke hen til, at der blev gjort noget for denne Klasse. Havde det ikke været, fordi jeg har den Ære at være Medlem af denne Kommission, havde jeg maasse ikke taget Ordet ved denne Lejlighed for at udtale mig om den, men jeg betragter mig som værende et af de saa Medlemmer af Kommissionen, der virkelig kunne siges at være Repræsentanter for Arbejderne og særlig for Landarbejderne. Denne Kommission blev der stillet store Forventninger til, og der blev udtalt skønne og kørne og smukke Ord om den i denne Sal. Bladene indeholdt store lange Artikler om dette smukke Foretagende, der nu skulde finde Sted, idet der skulde staffles Jord til de som oftest af Nød og Sorg, kunde man gerne sige, og af Modgang i mange Retninger nedbøjede Landarbejdere, og deres Naar derved forbedres. For at faa udredet en Plan til at faa stiftet billig Jord til denne Klasse, thi betale Jorden kunde den jo ikke, blev Kommissionen nedsat, og man ventede, at den snart skulde fremkomme med Forslag i den Retning. Jeg ved nok, at der blev sagt af den, der vel nærmest betragtedes som Ordfører for Forslagsstillerne (K. Clausen), at forhaabentlig skulde denne Kommission arbejde i mange Aar. Jeg vil for mit Vedkommende sige, at jeg har aldrig opfattet den Udtalelse saaledes, at der dermed skulde være sagt: Forhaabentlig vil det være mange Aar, før der bliver gjort noget for Landarbejderne, for, hvis den Betydning laa deri, saa maa jeg sige, at det ærede Medlem har stiftet baade mig og mange flere, da han fremkom med sit Forslag. Jeg forstod Ordene saaledes, at naar der blev udtalt: Forhaabentlig skal denne Kommission komme til at arbejde i flere Aar, var der dermed ment, at der kunde være mange vigtige Spørgsmaal, der kunde henvises til Kommissionen, der saa skulde tage dem op til Drøftelse og Overvejelse og fremkomme med Forslag i saa Henseende. Men hvad der laa i selve Lovforslaget om Kommissionens Medtættelse, nemlig at der

skulde udformes en Plan til at staffe Jord til billig Pris til Landarbejderne, behøvede ikke mange Aar. Thi lige saa mange Aar, som der arbejdes paa dette Forslag, lige saa mange Aar skulde Arbejderne vente paa Hjælp fra Staten. Smidlertid synes Tændelsen nu alligevel at være saaledes, at Arbejderne kunne til at vente længe. Jeg blev stiftet i mit Haab om, at vi allerede paa det første Finanslovsforslag, der blev forelagt, efter at denne Kommission var nedsat, vilde finde en Post, indeholdende en Bevilling til Landarbejderne, i Forventning om, at Kommissionen allerede skulde være naaet saa langt med sit Arbejde, at den kunde have givet et Fingerpeg i den Retning, at man i hvert Fald kunde yde midlertidig Hjælp. Som sagt, jeg blev stiftet i denne min Forudsætning, idet Kommissionen først begyndte sit Arbejde, jeg tror, det var 10 Dage, før Finanslovsforslaget blev forelagt her i Salen i Fjor. Loven om Kommissionens Medtættelse blev, saa vidt jeg husker, vedtagen i de sidste Dage i Marts, men Kommissionen begyndte først at arbejde i de sidste Dage af September, altsaa et halvt Aar efter. Men havde saa endda denne Kommission taget fat med Kraft paa sit Arbejde! Der er rettet flere Spørgsmaal om, hvad denne Kommission bestiller, naar den holder sine Møder, hvor tit den holder Møder osv. Ja, hvad den bestiller, er ikke kommet frem for Offentligheden endnu, hvor tit den holder Møder, kan derimod bedre kontrolleres, og der har man gjort den Opdagelse, at Møderne have været sjældne, og at de, naar de endelig bleve holdte, kun have været korte. Og hvad er saa Resultatet af dette Arbejde? Det er dette, at Kommissionen har fremlagt en Meddelelse om, hvad de have bestilt med Hensyn til Udstykningsforholdene, som ogsaa vare blevne henviset til den. Der blev afgivet en Betænkning, en Betænkning, jeg fuldt ud tiltræder, men med Hensyn til det store og vigtige Spørgsmaal, der blev henvist til denne Kommission, har i hvert Tilfælde ikke Rigsdagen haft den Glæde at høre, hvad der blev ud af det, og det er, fordi der til Dags Dato ikke er blevet noget ud af det. Naar jeg har taget Ordet, er det for her i Rigsdagen at afgive den Erklæring, at jeg ingen Skyld bærer herfor; om hvem der saa bærer Skylden . . . (K. Clausen: Maa jeg bede